ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr. 2.1.3/24/295-615

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Elve Adamson
Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	17.04.2024 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	05.03.2024 (registreeritud inspektsioonis 06.03.2024)
Teabevaldaja	Tallinna Transpordiamet aadress: Vabaduse väljak 10, 10146 Tallinn e-posti aadress: tta@tallinnlv.ee
Teabevaldaja vastutava isik	Juhataja
Vaide esitaja (teabenõudja)	Eraisik e-posti aadress: xxxxx.xxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:
avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, § 51 lõike 1 punktide 1, 2 ja 4, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 2 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75[1] lõike 3 alusel

1) teen vaideotsuse vaie rahuldada;
2) teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:
Vaadata uuesti läbi vaide esitaja 24.02.2024 teabenõue ning väljastada:
a) vaide esitajale teabenõude punktis 2 soovitud kirjavahetus ulatuses, mis ei sisalda piiranguga andmeid. Väljastamata jäetud teabe osas viidata keeldumise alusele ja põhjendada keeldumist;
b) **teabenõude punktis 1 soovitud teabe väljastamisest keeldumise korral viidata keeldumise alusele, põhjendada keeldumist ja selgitada vaide esitajale soovitud teabega tutvumise võimalusi.**
3) määran ettekirjutuse täitmise tähtajaks 25.04.2024. Samaks ajaks edastada inspektsioonile koopia vaide esitajale edastatud täiendavast vastusest.

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspektsioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Kuivõrd käesoleva otsusega rahuldati vaie täielikult, saab **vaide esitaja** 30 päeva jooksul pöörduda halduskohtusse üksnes juhul, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

Teabevaldaja saab ettekirjutuse (ülaltoodud punkt 2) vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:
- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspektsiooni peadirektorile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:
Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspektsiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspektsioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks. (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspektsioon ettekirjutuse adressaadile avaliku teabe seaduse § 51 lõike 3 alusel:

Sunniraha 2000 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

FAKTILISED ASJAOLUD:
1. 24.02.2024 esitas vaide esitaja Tallinna Transpordiametile teabenõude.
2. Kuna Tallinna Transpordiamet teabenõudele seaduses sätestatud tähtaja jooksul ei vastanud, siis esitas vaide esitaja Andmekaitse Inspektsioonile vaide.
3. Peale inspektsiooni järelepärimist vastas Tallinna Transpordiamet vaide esitaja teabenõudele, kuid ühtegi teabenõudes soovitud dokumenti ei edastanud.
4. 28.03.2024 edastas vaide esitaja vaide täienduse küsitud dokumentide väljastamata jätmise osas.
5. 03.04.2024 tegi Andmekaitse Inspektsioon Tallinna Transpordiametile täiendava järelepärimise.
6. 15.04.2024 edastas Tallinna Transpordiamet vastuse inspektsiooni täiendavale järelepärimisele.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide kohaselt pöördus vaide esitaja 24.02.2024 Tallinna Transpordiameti (teenistujate) poole taotlusega, milles palus väljastada:
1) kõik uuringud, mis olid aluseks bussiliini nr 8 liikumistee muutmiseks ja mille alusel andis transpordiamet välja 20.07.2023 käskkirja nr T-17-1/23/41: https://teele.tallinn.ee/documents/125102/view#preview

2) kogu teave, mis on seotud 8. bussiliini rahvaalgatusega, ennekõike pöördumised ja vastused neile, milliste kohta on tehtud dokumendiregistris neli kannet: https://dhs.tallinn.ee/atp/?c_tpl=1092&command=details&q=rahvaalgatus&dok_id=5304013

Vaide kohaselt saabus vaide esitaja pöördumisele momentaalselt automaatne vastuskiri kolmes keeles. Teate kohaselt lubati vastata pöördumisele viivitamatult. Selgitati, et teabenõudele 5 tööpäeva jooksul ja muudele pöördumistele 15 tööpäeva jooksul.

Vaide esitaja leiab, et tema pöördumine oli osaliselt liigitatav teabenõudena avaliku teabe seaduse mõttes ja tähtaeg viimasele vastamiseks lõppes 04.03.2024 kl 24.00 (23:59:59). Vaide esitamise ajaks aga teabenõudele ei olnud vastatud.

Kuivõrd avaldaja arvates on selline käitumine vähemasti küsitav, siis palub vaide esitaja Andmekaitse Inspektsioonile antud volitustega kontrollida, kas transpordiameti tegevus vastab nõudmistele, millised seavad Eesti Vabariigi õigusaktid.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Vastuses inspektsiooni järelepärimisele vabandas Tallinna Transpordiamet oma eksimuse pärast, et pöördumine ei olnud registreeritud teabenõudena, seega ei vastatud mitte 5, vaid 15 tööpäeva jooksul.

Vastuses vaide esitajale selgitati, et liinimuudatus bussiliinil nr 8 oli osa Tallinna ühistranspordi liinivõrgu ümbertegemisest, mille raames tehti 1.08.2023 muudatusi mitmetel ühistranspordiliinidel Tallinnas. Muudatused tuginesid Tallinna erinevate liikumisviiside liiklusmudelile, mille analüüsiks kasutab Tallinna Transpordiamet tarkvara PTV Visum, Tallinna erinevate liikumisviiside liikumismudeli üheks peamiseks eesmärgiks oli liiklus- ja reisijatevoogude määramine. Liiklusmudeli analüüsi tulemused olid 1.08.2023 tehtud liinimuudatuste aluseks.

Teabenõudes soovitud kirjavahetuse osas teatas Tallinna Transpordiamet, et soovitud kirjavahetused on tunnistatud AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel asutusesiseseks ning dokumente ei väljastanud.

VAIDE TÄIENDUS

Vaide esitaja leiab peale Tallinna Transpordiametilt vastuse saamist, et ametiasutuse tegevus ei ole jätkuvalt kooskõlas nõudmistega, millised seavad Eesti Vabariigi õigusaktid.

Vaide esitaja palub kontrollida, kas rahvaalgatusega seotud kirjavahetuse väljastamata jätmine oli õiguspärane. Vaide esitaja palub jätkuvalt võtta ka seisukoht küsimuses, kas on esinenud ebaseaduslikku viivitamist.

TEABEVALDAJA TÄIENDAVAD SELGITUSED

Tallinna Transpordiametil on olemas liiklusmudel, millele tuginesid planeeritud muudatused. Liiklusmudelis kasutatakse mitmeid erinevaid andmehulkasid, et analüüsida liiklus- ja reisijatevoogudest koosnevat makromudelit Tallinnas. Liiklusmudel on tehtud vastavas arvutiprogrammis (PTV Visum) ja selle edastamiseks puuduvad tehnilised võimalused.

Võimalus on kirjeldada päringu tegijale muudatuste põhjuseid, mida amet on ka varasemates vastustes kodanike päringule teinud.

Liiklusmudel sisaldab endas suurt mahtu GIS-põhiseid andmeid ning selle edastamine e-kirja vahendusel ei ole mahupiirangu tõttu võimalik, aga terve mudeli käsitlemine on oluline mõistmaks mudeli ning liinivõrgu muudatuste skoopi ja sisendandmete hulka. Tallinna Transpordiamet on seetõttu varasemalt huvilisi kutsunud Tallinna Transpordiametisse liiklusmudeliga tutvuma, kui selleks on peale esmast mudeli lühikirjeldust huvi näidatud.

Tallinna Transpordiamet kirjeldas saadetud kirjas liiklusmudelit, mis on liinimuudatuste planeerimise ja analüüsimise aluseks.

Tallinna Transpordiamet ei ole keeldunud vastamast päringutele, mis käsitlevad liinivõrgu muudatusi ning on soovi korral seletanud lahti liinivõrgu muudatuste põhimõtteid ning tulemusi.

Tuginedes eelnevates punktides öeldule ei ole võimalik tehnilistel põhjustel liiklusmudelit e-kirja teel edastada. Kodanikel on võimalik kokkuleppel tulla tutvuma liiklusmudeliga ning liinivõrgu muudatuste põhimõtetega Tallinna Transpordiametisse. Oleme sarnaseid tutvustusi kodanikele korraldanud seoses 1.08.2023 käivitunud liinivõrgu muudatustega.

Teabenõude punktis 2 soovitud dokumentidele kehtestatud juurdepääsupiirang oli isikuandmete kaitseks.

Samas aga ei nähtu inspektsioonile edastatud vastusest, et vaide esitajale oleks edastatud tema poolt soovitud kirjad kujul, kus isikuandmed oleks kinni kaetud.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Juurdepääs avalikule teabele

1. AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mistahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduse või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. AvTS § 3 lg 2 kohaselt saab avalikule teabele juurdepääsu piirata üksnes seaduses sätestatud korras. Juurdepääsupiirangu alused on ära toodud AvTS §-s 35 ja valdkondade eriseadustes**.**

2. Isiku õigus teabenõuet esitada tuleneb avaliku teabe seadusest. AvTS § 6 kohaselt on teabenõue teabenõudja poolt samas seaduses sätestatud korras teabevaldajale esitatud taotlus teabe saamiseks. Teabenõudja on iga isik, kes esitab teabevaldajale nõude AvTS-s sätestatud korras (AvTS § 7).

3. AvTS § 9 lg 1 kohaselt on teabevaldaja kohustatud võimaldama tema valduses olevale teabele juurdepääsu seaduses sätestatud korras. Sama paragrahvi lg 2 punkti 1 kohaselt on teabevaldaja kohustatud tagama juurdepääsu neile dokumentidele, millele teabenõudja juurdepääsu taotleb ja millele on teabenõudjal juurdepääsuõigus ning tagama kinnipidamise juurdepääsupiirangutest (AvTS § 9 lg 1 p 7).

4. Juhud, millal teabevaldajal on õigus teabenõude täitmisest keelduda, on ära toodud AvTS § 23. Sama paragrahvi lg-st 3 tulenevalt tuleb keeldumist ka põhjendada.

5. AvTS § 38 lg 2 sätestab, et kui teabele juurdepääsu võimaldamine võib põhjustada juurdepääsupiiranguga teabe avalikuks tulemise, siis tagatakse juurdepääs üksnes sellele osale teabest või dokumendist, mille kohta juurdepääsupiirangud ei kehti.

Teabenõudele vastamine

6. AvTS § 18 lg 1 kohaselt tuleb teabenõudele vastata viivitamata, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. Tallinna Transpordiamet jättes tähtaegselt teabenõudele vastamata, ei ole pidanud kinni seaduses sätestatud teabenõudele vastamise tähtajast, mida Tallinna Transpordiamet on vastuses inspektsiooni järelepärimisele ka tunnistanud.

7. 15.03.2024 täiendavas vastuses vaide esitajale on Tallinna Transpordiamet küll selgitanud, millele tuginesid bussiliini nr 8 muudatused ning et liiklusmudeli analüüsi tulemused olid 1.08.2023 tehtud liinimuudatuste aluseks. Samas aga ei põhjendatud vaide esitajale, miks neid analüüsi tulemusi vaide esitajale ei väljastatud, mida vaide esitaja oma teabenõudes soovis. Kui tegemist oli suure mahuga või ei olnud soovitud teavet muudel tehnilistel põhjustel võimalik väljastada, siis oleks tulnud seda arusaadavalt ka vaide esitajale selgitada, mida antud juhul tehtud ei ole. Tallinna Transpordiamet on seda selgitanud küll Andmekaitse Inspektsioonile, mitte aga vaide esitajale. Siinkohal juhin Tallinna Transpordiameti tähelepanu sellele, et AvTS § 15 lg 1 p-st 1 tulenevalt on teabevaldaja kohustatud teabenõudjale arusaadavalt selgitama teabele juurdepääsu korda, tingimusi ja viise.

8. Teabenõude teises punktis soovitud kirjavahetuse osas teavitas Tallinna Transpordiamet vaide esitajat, et soovitud kirjavahetus on tunnistatud AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel asutusesiseseks kasutamiseks.

9. Andmekaitse Inspektsioon eeltooduga ei nõustu ning juhib Tallinna Transpordiameti tähelepanu veelkord sellele, et kui teabenõudja poolt soovitud dokument sisaldab ka piiranguga teavet, siis ei tähenda see seda, et teabenõude korral sellist teavet/dokumenti üldse ei väljastata. Teabenõude korral tuleb piiranguga teave kinni katta ja väljastada teabenõudjale see osa teabest või dokumendist, millele piirangud ei kohaldu (AvTS § 38 lg 2).

10. Kuigi Tallinna Transpordiamet on vaide esitaja poolt teabenõudes soovitud dokumendid edastanud Andmekaitse Inspektsioonile, ei nähtu edastatud vastusest, et need oleksid edastatud ka vaide esitajale. Siinkohal pean vajalikuks märkida, et inspektsioon ei vahenda teabenõudes soovitud teavet teabenõudja (vaide esitaja) ja teabevaldaja vahel. Teabenõudes soovitud teave tuleb teabevaldajal edastada teabenõudjale ehk siis täita teabenõue nõuetekohaselt.

11. Kuna edastatud dokumentidest ei nähtu, et Tallinna Transpordiamet oleks teabenõudjale tema poolt soovitud kirjavahetuse edastanud ulatuses, mis ei sisalda piiranguga andmeid ning ei ole ka põhjendanud, miks vaide esitajale ei väljastatud teabenõude punktis 1 soovitud analüüse. Seega tuleb Tallinna Transpordiametil vaide esitaja 24.02.2024 teabenõue uuesti läbi vaadata ning väljastada vaide esitaja poolt soovitud teave ulatuses, mis ei sisalda piiranguga andmeid või keelduda teabe väljastamisest, kui selleks on seadusest tulenev alus. Väljastamata jäetud teabe osas tuleb viidata keeldumise alusele ja põhjendada keeldumist (AvTS § 23 lg 3).

/allkirjastatud digitaalselt/
Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel

Teadmiseks: Tallinna linna andmekaitsespetsialist Xxxxx Xxxxxx